

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE SPORTU V TRUTNOVĚ

TRUTNOV

MĚSTO SPORTU

Obsah

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE SPORTU V TRUTNOVĚ	1
Úvod	3
1. Sport obecně	4
1.1. Úloha obcí v zajišťování sportu	5
1.2. Základní teze	6
1.3. Úkoly města Trutnova	6
2. Oblasti podpory sportu ve městě	7
2.1. Sport dětí a mládeže	8
2.2. Sport pro všechny	10
2.3. Výkonnostní a vrcholový sport	11
3. Formy podpory sportu ve městě	13
3.1. Přímá finanční podpora	13
3.2. Technická podpora	14
3.3. Propagační forma podpory	15
3.4. Koordinační a organizační forma podpory	15
3.5. Společenská forma podpory	16
4. Způsob financování	16
5. Personální zajištění sportovní politiky města	18
5.1. Pracovní náplň a koncepčně-technicko-ekonomická agenda	18
Závěr	21
Zdroje a literatura	22

Úvod

V návaznosti na Strategický plán rozvoje města Trutnova, byl vypracován i tento Strategický plán rozvoje sportu ve městě Trutnově. Byl vypracován pro období 2015-2020.

Sport patří mezi silné stránky města Trutnova. Město má zájem na zajištění nabídky pro aktivní trávení volného času obyvatel, když toto vede na jedné straně ke zvýšení kvality života a na straně druhé plní, především u dětí a mladých lidí, významnou roli v prevenci sociálně patologických jevů. Také je to vhodný prostředek pro integraci a soudržnost obyvatel Trutnova. Vedle vlastní infrastruktury (objektů) pro sport a volný čas je ovšem nutné nabídnout také kvalitní náplň pro tyto aktivity.

V posledních letech se navýšil počet lidí, kteří dbají na zdravý životní styl, kam sport bezesporu patří a má své nezastupitelné místo. Ze zdravotního hlediska sport představuje nástroj využitelný k odvrácení úbytku tělesné aktivity v životě občanů. Nedostatek pohybové aktivity dnes způsobuje nejen nejrozličnější civilizační onemocnění včetně nárůstu nadváhy, obezity, výskytu diabetu, kardiovaskulárních chorob, nárůstu potíží s kloubním aparátem, ale snižuje tím i kvalitu života občanů, především psychického rázu a zatěžuje rozpočty zdravotnictví a hospodářství.¹

Město Trutnov patří k městům s bohatou tradicí sportu a s řadou sportovních úspěchů na národní i mezinárodní úrovni.

Město usiluje o takový přístup k podpoře sportu, která staví na jeho komplexním nahlížení a zároveň reflektuje jeho vazby na další oblasti života společnosti.

Cílem strategického plánu obecně, je podpořit sport ve všech jeho rovinách, vytyčit strategii rozvoje sportu ve městě Trutnově a způsob jeho financování. Důležitým aspektem je i propagace sportu, při které je nutná informovanost veřejnosti a spolupráce. Ta zahrnuje spolupráci především s mateřskými, základními a středními školami, majícími též významný vliv na oblíbenost sportu u dětí a mládeže a s jejich rodiči, kteří svým životním stylem mají nejvýznamnější podíl na směřování svých dětí ke sportování a aktivnímu pohybu. Dále bude potřeba spolupracovat i se zdravotníky a lékaři, případně domovy pro seniory při podpoře aktivního pohybu občanů města v důchodovém věku. Do naplňování tohoto cíle se mohou zapojit i firmy na území Trutnova, které budou své zaměstnance motivovat k aktivnímu pohybu. Takovou motivací mohou být benefity ve formě vstupenek do sportovních center,

¹MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

vouchery na sportovní pobyty v lázních, vybudování úschoven kol pro zaměstnance, kteří se do práce dopravují na kolech a vybudování sprch, kvůli hygieně.

Strategický plán bude brát ohled na prostředí, zvyklosti místních lidí a kulturní charakteristiky Trutnova a jeho okolí.

1. Sport obecně

Pohybové aktivity označované za sport jsou zaznamenány už ve starověku. Hlavním úkolem sportu bylo obveselení společnosti, útěk od práce a rozptýlení. Ani dnes tomu není jinak. „V současnosti jsou užívány ve světě dva přístupy k pojetí sportu. U prvního jsou základními znaky sportu hra, soutěž a výkon (nejvíce se tento přístup uplatňuje ve sportu profesionálním). Druhý přístup pojímá sport mnohem širěji. Na základě tohoto přístupu sportujeme pro zábavu, rekreaci a cvičení.“² „Rozdíl mezi hrou a sportem je, že ve hře je účelem činnost sama, kdežto ve sportu výkon v činnosti.“³

Rada Evropy (mezivládní organizace, která sdružuje většinu evropských zemí zaručující základní lidská práva pro své občany) definovala sport jako „veškeré formy tělesné aktivity, které, provozovány příležitostně nebo organizovaně, usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.“⁴

Je jisté, že sport a pohybové aktivity úzce souvisí se zdravím a proto je potřeba jim věnovat zvýšenou pozornost. Pohybová aktivita se dá vysvětlit jako „jakýkoli tělesný pohyb spojený se svalovou kontrakcí, která zvyšuje výdaj energie nad klidovou úroveň“.⁵ Do dnešní doby se provedlo nespočet studií, které dokazují blahodárný vliv pohybové aktivity na zdraví člověka. Mezi takovéto patří např.:

- Snížení rizika kardiovaskulárních chorob.
- Prevence nebo oddálení vzniku arteriální hypertenze a zlepšení regulace arteriálního krevního tlaku u osob trpících vysokým krevním tlakem.
- Dobrá výkonnost kardiopulmonálních funkcí.

² SLEPIČKOVÁ, Irena. Sport a volný čas. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2005, s. 28.

³ SVOBODA, Bohumil. Sportovní výchova mládeže. Praha: Olympia, 1980, s. 23.

⁴ RADA EVROPY. Evropský manifest o mladých lidech a sportu. Brusel: Komise evropských společenství, 2007.

⁵ EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES". Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz: 2008.

- Stabilní úroveň metabolických funkcí a nízký výskyt cukrovky druhého typu.
- Zvýšené využívání tuků, které může napomáhat udržování stabilní tělesné hmotnosti a tím snížení rizika vzniku obezity.
- Snížení rizika určitých typů rakoviny, například rakoviny prsu, prostaty a tlustého střeva.
- Zvýšení mineralizace kostí v mládí, které přispívá k prevenci osteoporózy a zlomenin ve starším věku.
- Zlepšení zažívání a regulace střevního rytmu.
- Udržování a zlepšování svalové síly a vytrvalosti a následně zvýšení funkční výkonnosti při každodenních životních činnostech.
- Udržování motorických funkcí a rovnováhy.
- Udržování kognitivních funkcí a snížení rizika vzniku a rozvoje depresí a stařecké demence.
- Nižší úroveň stresu a s tím spojené zlepšení kvality spánku.
- Zlepšení sebehodnocení a sebeúcty a zvýšení elánu a optimismu.
- Snížení absence v práci (pracovní neschopnosti ze zdravotních důvodů).
- Nižší riziko pádů u dospělých velmi vysokého věku a prevence nebo oddálení chronických nemocí spojených se stárnutím.⁶

1.1. Úloha obcí v zajišťování sportu

Péče o sport patří ze zákona mezi úkoly obcí.⁷ Sportovní politika obcí se odvíjí od potřeb těchto obcí a vychází z jejich kulturně historických tradic. Obce se spolupodílejí nejen na financování sportu, ale zároveň koordinují činnost sportovních subjektů ve prospěch obce, resp. svých občanů a kontrolují efektivnost vynaložených veřejných zdrojů. Zároveň tím dochází k naplňování povinnosti obce pečovat o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů, zejména potřeby ochrany a rozvoje zdraví, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.⁸

⁶ EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES". Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz: 2008.

⁷ Blíže jsou vymezeny v ustanovení § 6 zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.

⁸ viz. §2 a §35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

1.2. Základní teze

„Sport je oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů Evropské unie a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ.“⁹ Dle WHO (Světová zdravotnická organizace) se u dospělého člověka doporučuje minimálně 30 minut uměřené tělesné aktivity denně a děti školního věku by měly vykonávat 60 minut středně až vysoce intenzivní pohybové aktivity denně, které jsou vývojově vhodné, přináší jim radost a jsou rozmanité činnosti.¹⁰

- Město Trutnov deklaruje právo na sport svých občanů a chce jim sport umožnit ve všech jeho úrovních (vrcholový, výkonnostní, rekreační – včetně fandovství).
- Město Trutnov uznává svoji vlastní zodpovědnost za zajišťování sportu koncipováním a realizací sportovní politiky a aktivitou komise pro sport a využití sportovních zařízení.
- Město Trutnov si uvědomuje nezastupitelnost úlohy sportu, kterou plní v životě dětí a mládeže, jako účinné formy primární prevence sociálně patologických jevů v jejich chování.
- Město Trutnov se otevřeně hlásí k povinnosti vytvářet pro své občany vhodné podmínky pro sport a sportovní volnočasové aktivity.

1.3. Úkoly města Trutnova

- Zabezpečovat rozvoj sportu pro všechny, včetně zdravotně postižených občanů a kvalitní přípravu sportovních talentů.
- Zajišťovat výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a zkvalitňovat je pro sportovní činnost občanů.
- Podporovat další provozovatele sportovních zařízení, včetně finanční pomoci.
- Kontrolovat účelné využívání svých sportovních zařízení.
- Zabezpečovat finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

⁹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

¹⁰ U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES. Physical Activity Guidelines for Americans [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.health.gov/paguidelines/pdf/paguide.pdf>

Výrokem sport pro všechny se zde rozumí organizovaný a neorganizovaný sport a pohybová rekreace určená širokým vrstvám obyvatel města. Znamená to, že město Trutnov má zájem podporovat takové sporty, jejichž základem je pohyb, dále sportování široké veřejnosti a zároveň rozvoj talentů ve školách, které zřizuje. To jsou školy základní a mateřská. V neposlední řadě se při tom město musí starat o sportoviště, která jsou v jeho majetku a také by mělo zajišťovat efektivitu jejich užívání. K těmto sportovištím patří školní sportovní zařízení a pochopitelně další zařízení, jako je krytý plavecký bazén, letní koupaliště, zimní stadion, sportovní areál na Nivách, fotbalový stadion, atletický stadion, bikepark, kuželna, tenisový areál a další. Neopominutelnou součástí této činnosti by pak měla být i podpora úspěšných místních sportovců (např. formou zvýšeného příspěvku pro ně). Jejich úspěch lze pak využít i v rámci propagace sportu, kdy by tito sportovci vytvářeli za úplatu pro město reklamní činnost. Úspěšní sportovci jako vzor mohou přitáhnout ke sportu další osoby, zejména z řad mládeže, která se s nimi a jejich úspěchy identifikuje a je tak motivována k vlastnímu aktivnímu zapojení se do sportování.

2. Oblasti podpory sportu ve městě

Město vychází vstříc spolkovým aktivitám, má zpracovaný systém finanční podpory a uvědomuje si důležitost spontánního sdružování „zdola“, od kterého se významnou měrou odvíjí pocit sounáležitosti občanů se svým městem.

Pro rozvoj sportu ve městě Trutnově se stanovují tyto cíle:

- Zintenzivnit podporu sportu a tím posilovat jeho pozici jako významného prostředku občanské soudržnosti a součásti životního stylu obyvatelstva.
- Nadále iniciovat a spolupořádat sportovní akce a programy pro občany a jejich specifické věkové, sociální a socio-profesní skupiny.
- Prostředky na podporu vrcholového a výkonnostního sportu zaměřit na pro město a jeho občany společensky a prestižně významná odvětví i s propojením na přípravu sportovních talentů.
- Věnovat zvýšenou pozornost (například formou dotace) podpoře tělesné výchovy a sportu dětí ve školách. Dbát na jejich kvalitu již v MŠ a na 1. stupni

ZŠ jako nejdůležitějšího předpokladu vzniku a rozvoje celoživotního zájmu o sportování.

- Pokračovat v ekonomickém zajištění sportu a hledat další finanční zdroje pro jeho rozvoj.
- Dobudovat chybějící kapacity sportovních zařízení a efektivně využívat stávající ve všech lokalitách/místních částech města.
- Participovat na rozvoji lidských zdrojů nezbytných pro zajišťování sportu a tělovýchovy.
- Usilovat o zvýraznění postavení města Trutnova jako přirozeného centra sportu na bázi spolupráce s ostatními obcemi v Krkonoších.

2.1. Sport dětí a mládeže

Často máme všichni potřebu určovat lidem a převážně dětem, co mají dělat, jak to mají dělat a diktovat jim pravidla. Takový přístup je mnohdy demotivující a předem je odrazuje. Proto je dobré vytvářet takové věci, kde diktování pravidel nebude třeba, ale už samotná věc, prostor či místo, nám budou naznačovat, jak se máme chovat a jak je co nejlépe využívat.

Je velmi důležité dát dětem nějakou smysluplnou činnost, určit cíl, poskytnout pocit sounáležitosti s okolím a navodit pocit bezpečí. Pro svůj zdravý tělesný růst a psychický vývoj nepochybně potřebují aktivní pohyb. Nejlepší způsob, jak jim tento pohyb nabídnout, je formou her, které je budou bavit a skrytě rozvíjet. Jestliže je činnost bude bavit, budou pocítovat štěstí a bude daleko snazší je motivovat k dalšímu pohybu. Časem si samy vytvoří návyk k pohybu a budou ho vyžadovat a domáhat se ho. Je nezbytné se jim tedy neustále věnovat a jejich aktivní činnost směřovat správný směrem a dle předpokladů dál rozvíjet.

V dnešní moderní době se čím dál častěji setkáváme s tím, že děti neumí trávit svůj volný čas. Proto se často bez dozoru jen tak potulují po ulicích a veřejných prostranstvích nebo se se zápallem a vášní věnují sledování televizních seriálů a hraní počítačových her. Jejich vývoj je tak ohrožen a v budoucnu se tyto děti mohou stát přítěží. Dochází tak k navýšení nákladů na znovuzачlenění do společnosti i z důvodu snížení pocitu bezpečí jejich spoluobčanů.

Pojem: Sport dětí a mládeže koresponduje jak s oblastí „Sport pro všechny“(2.2.), tak s oblastí sportu „Výkonnostního a vrcholového“(2.3.). Tato věková kategorie je pojímána samostatně z důvodu jednoznačné priority pro město Trutnov, které chápe vynaložené úsilí a prostředky tímto směrem jako nejlepší způsob ovlivňování chování dětí a mládeže.

Zásadní význam: Významný výchovný prostředek, socializační faktor, účinná forma primární prevence sociálně patologických jevů v chování dětí a mládeže, důležitý prvek v harmonickém a zdravém vývoji mladého člověka.

Cíl podpory: Cílem je podnítit u dětí a mládeže zájem o sport, vypěstovat v nich potřebu sportu jako samozřejmé součásti zdravého životního stylu. Nabídnout jim smysluplnou zábavu a zároveň jim umožnit rozvíjet své schopnosti a dovednosti v této oblasti s možností dalšího sportovního růstu.

Priorita:

- Revitalizace areálu Na Nivách a jeho efektivnější využití (zlepšení podmínek pro činnost střediska volného času).
- Plochy v majetku města pravidelně udržované pro volně organizované sportování – volně přístupná hřiště pro kopanou, volejbal, nohejbal, atd.
- Umístění košů na „plácky“ nacházející se na sídlištích pro streetball a basketbal.
- Vytvoření atraktivních aktivních odpočinkových zón podél řeky Úpy (out door, gym, atraktivní dětská hřiště, namalování skákacích panáků či siluet zvířat, šachovnic atd. na pěší stezku) z HSM až za koupaliště ke vstupu na Poříčský hřbet.
- Vybudování dětských hřišť a aktivních zón u nákupních center (Family centrum, obchodní zóna Krkonošská) – nabídnout rodinám s malými dětmi smysluplné využití času.¹¹

¹¹ Často jsou děti zbytečně vláčeny po nákupech a už od útlého dětství jsou učeny na trávení volného času v nákupních centrech, zatímco by si mohly buď pod odborným dohledem, nebo dohledem svých rodinných příslušníků hrát na hřištích. Zde mají kontakt se svými vrstevníky a aktivně se rozvíjejí. U každého nákupního centra je nějaký „fast-food“, ale chybí odpočinkové a relaxační zóny. Tím, že budou mít rodiče možnost se při společném nakupování rozdělit a vystřídat při hlídání potomka na hřišti, si tak nakupování mohou užít více

- Zastřešený rodinný zábavní „park“. Místo pro trávení volného času za jakéhokoliv počasí. Atrakce nabízí dětem pohyb a množství atrakcí uspokojuje jak malé, tak i ty větší děti. Propojením zábavního parku (například Tongo v Hradci Králové) a vědecko-technicko-zábavně-relaxačních prostor (například IQ Landie - Liberec), docílíme vysoké návštěvnosti a unikátnosti.
- Vybudování hřiště pro americké sporty – ballpark Red field Krybllice¹²

2.2. Sport pro všechny

Pojem: Sportem pro všechny se rozumí organizovaný i neorganizovaný sport a sportovní volnočasové aktivity určené širokým vrstvám obyvatelstva. Bez ohledu na věk, rasu, národnost, společenskou třídu nebo pohlaví.

Do této oblasti patří také starší lidé a lidé v důchodovém věku i lidé, kteří jsou imobilní a odkázaní na invalidní vozík. Jestliže je člověk umístěn do domova pro seniory, tak ve většině z nich mají již vypracované aktivizační formy programů, které jsou zaměřené na nejrozličnější pohybové aktivity. Mezi takovými může být tanec, společenské hry, některé formy zooterapie nebo pravidelné rozcvičky.

Jakékoliv aktivity by měli tito lidé provádět pod vedením speciálně vyškolených pracovníků nebo odborníků na sport.

Zásadní význam: Naplňování myšlenek zdravého životního stylu, sociální kontakt, smysluplné trávení volného času, seberealizace, aktivní odpočinek.

Cíl podpory: Cílem podpory je vytvoření kvalitních a finančně dostupných možností sportovního vyžití a aktivní zábavy pro všechny věkové kategorie a profesní skupiny vyskytující se na území města Trutnova.

v klidu a dítě nebude mít špatné návyky. Pokud budou hřiště správně a atraktivně navržena, mohou se tam více sdružovat nejen děti, ale i dospělí (rodiče na mateřské či rodičovské dovolené).

¹² Mezi americké sporty hrané na našem území patří baseball, tee-ball, softball, slowpitch, americký fotbal a flag football. Všechny tyto sporty hrají jak děti a mládež, tak i dospělí. V novém areálu vznikne zázemí pro hráče obou celků a pro ostatní návštěvníky, šatna a sociální zázemí, nafukovací hala, hřiště pro baseball, tee-ball, softball a slowpitch, a současně první plnohodnotné hřiště na americký fotbal v ČR s regulérní délkou 110m. Toto hřiště by mělo všechny parametry pro pořádání soutěží na světové úrovni. Návrh parku již zpracovala místní architektonická firma ROSA ve spolupráci s Rytíři Trutnov.

Priorita:

- Modernizace krytého bazénu s důrazem na jeho zatraktivnění (tobogány, vířivky, saunový svět, posilovna, herna, kanceláře, terasa).
- Modernizace koupaliště (zvětšení počtu tobogánů a dalších atrakcí v areálu, rozšíření a zatraktivnění dětského bazénu – atrakce).
- Dokončení páteřních cyklostezek a jejich napojení na regionální síť, které budou vhodné i pro in-line bruslení.
- Vybudování běžeckých tratí a fitness-stezek oddělených od běžné dopravy, včetně odpovídajícího zázemí.
- Loděnice a upravení vodního toku (umělý kanál).
- Tenisové dvorce – tenisová hala a úprava zázemí.
- Výstavba lezecké stěny a lanového centra (na Bojišti nebo na Para).
- Rozšíření bikeparku v městském lesoparku.
- Označení (vybudování) stezek pro jezdce na koních a tras „po kopytě“.¹³
- Vybudování venkovní tělocvičny, která bude převážně určena pro seniory a tělocvičny, která bude určena pro obyvatele města na invalidním vozíku.
- Herna kuželek.
- Zastřešený skatepark.
- Venkovní zimní kluziště.

2.3. Výkonnostní a vrcholový sport

Pojem: Výkonnostní a vrcholový sport má soutěžní charakter. Důraz je kladen na výsledek a úspěch. Jedná se o pravidelnou organizovanou činnost, která se uskutečňuje většinou pod odborným vedením. Vrcholový sport je vyšší forma sportu výkonnostního (úroveň evropských a světových soutěží včetně nejvyšších domácích soutěží družstev i jednotlivců). Jako vrcholový sport se považuje „ta oblast tělocvičné aktivity, která je zaměřena na dosahování relativně nebo absolutně nejvyššího výkonu, na vítězství a umístění

¹³ Oblast východních Čech má cca 600km značených jezdeckých stezek. Více info zde: <http://www.vychodni-cechy.info/jizda-na-koni/>. Stezky je vhodné vybudovat v blízkosti nějakého přírodního napajedla a u odpočívadel udělat uvaziště pro koně. Zvážit i vybudování stanic k přespání koňáků a zastřešená uvaziště pro přespání koní.

v institucionálně zabezpečeném soutěžení“.¹⁴ Pojmem výkonnostní sport se rozumí „zájmová činnost soutěžního charakteru se systematickou sportovní přípravou, organizovanou ve sportovních klubech. Vychází z příslušných lokálních podmínek. Pravidelné soutěže v diferencovaných věkových a výkonnostních kategoriích řídí sportovní svazy. Sportovci provozující výkonnostní sport vytvářejí sportovní hodnoty a sami jsou jejich „spotřebiteli“ (prožitek, sociální kontakt, seberealizace, zvyšování výkonnosti).“¹⁵

Zásadní význam: Zdroj zábavy pro širokou veřejnost (fandovství), vhodný prostředek umožňující pěstovat v občanech města Trutnova pocity patriotismu vůči svému městu (pocity sounáležitosti a hrdosti), významný prostředek účinné propagace města Trutnova a vytváření jeho image (reprezentace města doma i v zahraničí), důležitý motivační prvek, zejména pro sport dětí a mládeže (vzory, idoly...)

Cíl podpory: Vytvořit špičkové technické zázemí sportovcům pro kvalitní přípravu a silné finanční zázemí organizacím, zejména tělovýchovným jednotám pro provozování těchto forem sportu, tím podnítit zájem pořadatelů organizovat ve městě významné sportovní akce, jejichž pořádání přinese městu výraznou reklamu a zvýšení cestovního ruchu se všemi jeho pozitivními důsledky. Umožnit široké veřejnosti se sportem bavit a tím v nich probudit zájem i k vlastnímu aktivnímu sportování.

Priority:

- Uzavření smluv s úspěšnými sportovními kluby, které budou za úplatu zajišťovat propagaci sportu ve městě a na základních školách v rámci stimulace veřejnosti ke sportu.
- Zefektivnit přerozdělování finančních příspěvků na základě výkonnostních bonusů.
- Zkvalitnit sportoviště užívaná vrcholovými sportovci.

¹⁴ HODAŇ, Bohuslav. Sociokulturní kinantropologie II. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007, s. 42

¹⁵ KUBÍČEK, Mgr. Jiří. Sport a právo [online]. [cit. 18.5.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.tjsokolbabice.cz/dokumenty/Sport%20a%20pravo.pdf>

3. Formy podpory sportu ve městě

Všeobecná strategie rozvoje sportu a tělovýchovy ve městě Trutnově vychází z jejich postavení a úlohy, jak jsou formulovány ve stěžejních dokumentech EU a ČR. Znamená to:

- Chápat sport a tělovýchovu jako integrální součást života města a jeho občanů, zohledňovat společenskou, výchovnou a kulturní funkci, které jsou v nich obsaženy.
- Vytvářet podmínky pro rozvoj sportu a tělovýchovy v rámci daných kompetencí a možností a podněcovat ke vzájemné spolupráci všechny subjekty působící ve sportu a tělovýchově.
- Podporovat sport a tělovýchovu především v těch jejích obsahových a organizačních formách, které umožní účast (aktivní i pasivní) co nejširší veřejnosti.
- Při rozvoji sportu a tělovýchovy navazovat na sportovní tradice města, respektovat specifické podmínky jak města, tak regionu.
- Zachovat a rozvíjet postavení města Trutnova jako regionálního centra sportu a tělovýchovy. Integrace a spolupráce v organizování sportu a tělesné výchovy v rámci aglomerace by měla být v perspektivě posilována.
- Podporovat sport pro jeho ekonomický potenciál pro město Trutnov a okolí.

Trutnov a okolí nabízí ideální podmínky pro aktivní turistiku, cykloturistiku, vodní turistiku na řece Úpě a další. Díky blízkosti Krkonoš je nabídka pro milovníky zimních sportů také pestrá. I proto je Trutnov, jako součást regionu Krkonoš, velmi oblíbeným navštěvovaným místem, kam lidé jezdí za sportem. Každá cílová skupina si zde může najít zajímavé aktivity, jak trávit svůj volný čas.

Do obecné podpory sportu by se měli zapojit i trenéři, pedagogové tělovýchovy a sportu, vedoucí sportovních oddílů a lékaři. Jejich aktivita by měla jistě podstatnou úlohu v podpoře sportovních aktivit a díky tomu by se dalo zaměřit i na konkrétní osoby.

3.1. Přímá finanční podpora

- Na sportovní akce.
- Na činnost sportovních organizací.
- Na podporu vrcholového a výkonnostního sportu.
- Na údržbu, provoz a rozvoj sportovních zařízení v majetku města Trutnova.

- Na údržbu a rozvoj sportovišť, která nejsou v majetku města.
- Poskytovat ostatní příspěvky v souladu se Zásadami pro poskytování a čerpání veřejné finanční podpory z rozpočtu města Trutnova.

3.2. Technická podpora

- Údržba, provoz a rozvoj stávajících sportovních zařízení, která jsou v majetku města Trutnova, dle Smlouvy o závazku veřejné služby.
- Výstavba chybějících sportovních zařízení, která splňují sportovně technické parametry sportovišť pro potřeby konání oficiálních soutěží (mezinárodní utkání, ligové soutěže, mistrovství republiky).
- Multifunkční hala pro halové sporty s odpovídající diváckou kapacitou a zázemím pro sportovce i diváky (plán střediska volného času - hala by měla sloužit převážně pro potřeby střediska, ale v plánu je i její využívání z řad veřejnosti).
- Koncepční rozvoj a údržba ostatních ploch vhodných k realizaci sportovních volnočasových aktivit.
- Rozšiřování tratí pro singletraily, běh na lyžích, jogging a označení těchto tratí.
- Pokračování v projektu „Venkovní tělocvičny“.
- Zabezpečit, aby obyvatelé města Trutnova i jeho turisté měli přístup do sportovišť v oblasti snadno dostupné z domova (infrastruktura a veřejná doprava).
- Modernizace krytého bazénu – zefektivnit využití el. energie a tepla (rekuperační, zateplení, solární panely apod.).
- Výměna stávající střechy na zimním stadionu a v souvislosti s její výměnou realizace zateplení a instalace klimatizace.
- Zavedení jednotného systému plateb v rámci sportovišť provozovaných MEBYSem s možností jeho dalšího rozšíření (UFFO, městská galerie, muzeum, apod.)
- Dokončení a rozšíření asfaltové cesty ke koupališti, vybudování parkovacích míst a další napojení cesty na cyklotrasy v příměstských lesích (za koupalištěm).
- Zviditelnit možnost využívání venkovních sportovišť v areálech základních a středních škol.

3.3. Propagační forma podpory

„Velká část sportovních aktivit se odehrává v rámci amatérských sdružení. Narůstá význam profesionálního sportu a stejnou mírou přispívá ke společenské roli sportu. Sport kromě upevňování zdraví evropských občanů plní i funkci výchovnou a hraje roli společenskou, kulturní a rekreační.“¹⁶

- Zveřejňování pořádaných sportovních akcí prostřednictvím webových stránek města <http://www.trutnovmestosportu.cz/>, informačního zpravodaje města Trutnova – Radniční listy a spoluprací s místními médii Trutnovinky a Krkonošské noviny.
- Zveřejňování významných sportovních výsledků a úspěchů dosažených sportovními a zájmovými organizacemi působícími na území města Trutnova (Vyhlášení nejlepších sportovců TJ Loko Trutnov a Statut sportovních cen).
- City marketing.
- Stimulace ke sportu na školách (MŠ, ZŠ) ve spolupráci s BK-servisem s.r.o. a dalšími kluby. – Město by dle zásady „příklady táhnou“ uzavřelo smlouvy s úspěšnými sportovními kluby, které by prováděly činnosti pro podporu sportu ve městě. Mezi takové činnosti by patřily návštěvy škol a diskuze s žáky, trenérská činnost sportovci daných klubů, reklama na sport v Trutnově atd. Cílem této spolupráce by mělo být zaujetí žáků sportem, ukázat jim, že sport je zábava a třeba i důvod vidět se s přáteli, dále přivést žáky k aktivnímu nebo i pasivnímu sportování (včetně fandovství) a opět by měl tento projekt splňovat preventivní funkci z oblasti sociálně patologických jevů.

3.4. Koordinační a organizační forma podpory

- Podpora sportovním klubům a organizacím při získávání pořadatelské významných sportovních akcí.
- Podpora města při jednáních sportovních klubů a organizací s garanty zřizování sportovních tříd, akademií apod.
- Zprostředkování kontaktů, pomoc při navazování spolupráce sportovních klubů a organizací s partnerskými městy Trutnova doma i v zahraničí v oblasti sportu.

¹⁶ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

- Podpora sportovním klubům a organizacím při významných jednáních s potencionálními sponzory.
- Podpora při získávání dotací na projekty v oblasti sportu z jiných zdrojů (státní dotace, granty kraje, EU ...).

3.5. Společenská forma podpory

- Vyhodnocování nejlepších sportovců města Trutnova za uplynulý rok v kategorii:
 - Nejlepší sportovec města Trutnova.
 - Nejlepší mládežnický sportovec města Trutnova do 18 let.
 - Nejlepší sportovní kolektiv města Trutnova.
 - Nejlepší mládežnický sportovní kolektiv města Trutnova do 18 let.
 - Nejlepší trenér (cvičitel) města Trutnova z uplynulý rok.
 - Cena za významný přínos trutnovskému sportu (trenér, cvičitel, rozhodčí, funkcionář).¹⁷
- Přebírání záštity nad významnými sportovními akcemi ve městě, umožnění užívání symbolů města.
- Zviditelnění organizací a firem (sponzorů), které výraznou měrou podporují sport ve městě.
- Organizovat přitažlivé akce a aktivity pro celé město se záměrem vytvářet návyk provozovat pravidelnou pohybovou aktivitu. Akce zaměřit na rodiny s dětmi. Např. „Trutnov, město sportu“ či „Den sportu v Trutnově“
- Možnost bezplatného či za sníženou úplatu poskytnutí reprezentačních prostor radnice pro společenské události spojené s konáním významných sportovních akcí

4. Způsob financování

„Investice do přípravy mladých talentovaných sportovců a sportovkyň v řádných podmínkách a jeho podpora, jsou klíčové pro udržitelný rozvoj sportu na všech úrovních.“¹⁸

Financování sportovních organizací je vícezdrojové.

Na straně příjmů sportovních organizací jsou zejm.:

¹⁷ MĚSTO TRUTNOV, MĚÚ. Statut sportovních cen, 2011

¹⁸ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

- Příspěvky a dotace státního a municipálního rozpočtu na podporu sportu.
- Členské a oddílové příspěvky.
- Příspěvky příslušných svazů.
- Výnosy z vlastní hospodářské činnosti.
- Výnosy ze sportovní činnosti a vstupného.
- Příjmy z reklamy.
- Poplatky médií ze sportovních přenosů.
- Podpora sponzorů.

Na straně výdajů sportovních organizací jsou zejm.:

- Výdaje za pořízení majetku a spotřebních předmětů.
- Výdaje na zajištění sportovních akcí a sportovní přípravy.
- Výdaje na provoz a údržbu sportovních zařízení nebo jejich pronájem.
- Výdaje na platy, odměny a servis sportovců a realizačního týmu.

K zajištění rozvoje sportu v Trutnově a jeho systémové finanční podpoře, se počítá s využitím finančních prostředků z rozpočtu města.

Z rozpočtu města se financují sportovní akce, podporují se sportovní činnosti mládeže a podporuje se i vrcholový a výkonnostní sport. Dle Zásad č.2/2015 pro poskytování a čerpání veřejné finanční podpory z rozpočtu města Trutnova, poskytuje:

- Příspěvek na údržbu sportovišť.
- Příspěvek na sportovní akce.
- Příspěvek na činnost sportovních organizací.
- Příspěvek na vrcholový a výkonnostní sport.
- Příspěvek na volnočasové aktivity dětí a mládeže.

Příspěvky na výše nedefinované účely se řeší na základě individuální žádosti.

Dalším způsobem financování sportu je uzavření smlouvy o závazku veřejné služby, na základě které třetí osoba zajišťuje správu sportovišť přístupných pro veřejnost a město bude hradit ztrátu vzniklou v souvislosti s touto činností. Takto společnost MEBYS (Městské byty a sportoviště) spravuje některá sportoviště města Trutnova. Jako správce se

stará výhradně o chod krytého bazénu, letního koupaliště, sportovního areálu Nivy a zimního stadionu. Na chod těchto sportovišť dostává od města částku cca 18 milionů Kč.¹⁹

Jeden ze závazků města je i to, že město na podporu sportu vloží celý výnos z hazardu na základě odvodu z loterií a jiných podobných her²⁰. Tyto peníze jsou určeny pro rozvoj sportu na našem území.

5. Personální zajištění sportovní politiky města

Prosazování vytčených cílů, plnění postupných úkolů a zajišťování úřední agendy vyplývající z přijetí předkládaného Strategického plánu rozvoje sportu v Trutnově znamená navýšení pracovních povinností v zajišťování oblasti sportu. A proto má-li být sportovní politika města kvalitně naplňována, mají-li být předpokládané finanční zdroje efektivně využívány, má-li se skutečně postupovat systémově a koncepčně, je nezbytné, aby byla veškerá agenda spojená se sportem na našem území soustředěna na jedno místo, které bude veřejnosti přístupnější a jeho činnost přehlednější.

5.1. Pracovní náplň a koncepčně-technicko-ekonomická agenda

V současnosti na tomto úseku v Trutnově spolupracuje hned několik odborů a organizací:

Odbor finanční:

- Příprava podkladů pro tvorbu rozpočtu města v oblasti sportu.
- Zajišťování agendy příspěvků města.
- Sumarizace žádostí o příspěvek, příprava podkladů pro jednání komise pro sport a využití sportovních zařízení.
- Příprava materiálů pro Radu města Trutnova a Zastupitelstvo města Trutnova.
- Spolupráce s tělovýchovnými jednotami a ostatními organizacemi provozujícími sportovní aktivity.

¹⁹ V roce 2014 město Trutnov vynaložilo na sport cca 37 milionů Kč. Kromě nákladů na závazek veřejné služby je zahrnuto i cca 7 milionů Kč, které dalo sportovním klubům a oddílům na pokrytí nákladů spojených s pronájmem prostor a částka cca 5 milionů Kč, kterou rozděluje rada a zastupitelstvo města na návrh komise pro sport a sportovní zařízení dle Zásad pro poskytování a čerpání veřejné finanční podpory z rozpočtu města Trutnova.

²⁰ V roce 2014 byl celkový rozpočet města Trutnova cca 593 milionů Kč. Z toho bylo cca 22 milionů Kč (3,7% z celkového rozpočtu) vybráno z hazardu na základě odvodu z loterií a jiných podobných her dle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách.

- Zajišťování mapování těchto organizací v Trutnově, vytváření a aktualizace databáze základních údajů o jejich činnosti.
- Spolupracuje s příslušnými odbory městského úřadu (majetku města, rozvoje města a sociálních věcí, školství a zdravotnictví) a organizacemi města (Technické služby Trutnov, s.r.o., Lesy a parky Trutnov, s.r.o., školy) v oblasti sportu a doporučení při přípravě a realizaci investičních akcí a infrastruktury v oblasti sportu.
- Příprava smluv o poskytnutí příspěvků apod.
- Sledování a odpovědnost za čerpání a nepřekročení rozpočtu jednotlivých položek.
- Kontrola vyúčtování a účelnosti využití poskytnutých finančních příspěvků.
- Veřejnoprávní kontrola ve spolupráci s interním auditem.

Odbor Kancelář MěÚ:

- Aktuální zveřejňování příspěvků a zajišťování styku s veřejností prostřednictvím tiskové mluvčí a prostřednictvím internetu na webových stránkách města.
- Správa webových stránek města <http://www.trutnovmestosportu.cz/>.

Odbor majetku města:

- Zajišťuje výkon vlastnických práv ke sportovištím ve vlastnictví města.
- Zajišťuje výkon práv a povinností města ze smlouvy o závazku veřejné služby.

Odbor rozvoje města:

- Přípravuje a zajišťuje realizaci nových sportovišť.
- Přípravuje a zajišťuje realizaci rozsáhlých rekonstrukcí sportovišť ve vlastnictví města.
- Kontroluje přípravu a realizaci rekonstrukcí sportovišť ve vlastnictví města prováděných jinou osobou.

Komise pro sport a využití sportovních zařízení:

- Je poradním orgánem Rady města, které podává návrhy ve své působnosti.
- Vybírá sportovce roku.
- Navrhuje rozdělení finančních příspěvků na základě došlých žádostí.

MEBYS, s.r.o.:

- Zpracovává souhrnné informace o technickém stavu sportovišť, možnostech, četnosti a účelech jejich využití.
- Spolupracuje s příslušnými odbory městského úřadu (majetku města, rozvoje města) a organizacemi města a zpracovává doporučení při přípravě a realizaci investičních akcí a infrastruktury v oblasti sportu.
- Pomocí svých webových stránek informuje veřejnost o možnostech využití sportovních ploch, které má ve správě.
- Spravuje jemu svěřená sportoviště, a to i mimo závazek veřejné služby.

Technické služby Trutnov, s.r.o.:

- Zpracovává souhrnné informace o technickém stavu a kvalitě volně přístupných venkovních hřišť a plácků, majetkových poměrech, četnosti využívání, účelech využití, stávajících možnostech využití apod.
- Zajišťuje správu volně přístupných venkovních hřišť a plácků ve vlastnictví města.

Lesy a parky Trutnov, s. r. o.:

- Zajišťuje správu volně přístupných venkovních hřišť, které se nachází v lesoparku a ostatních příměstských lesích.

Středisko volného času Trutnov:

- Poskytuje smysluplné trávení volného času dětem již od tří let věku včetně sportovních aktivit.²¹

Základní školy:

- Při ŽŠ Mládežnická existuje školní klub, který je zařazen v rejstříku škol a školských zařízení, a ve kterém je nabízena řada sportovních aktivit.
- Některé ZŠ nabízejí v rámci činnosti školních družin i celou řadu kroužků se sportovním zaměřením.

²¹ V roce 2014/2015 bylo přihlášeno do pohybově zaměřených kroužků 497 dětí. (florbal – 39 dětí, Předškoláček – 48 dětí, Rytíři – baseball – 55 dětí, Sportáček – 32 dětí, stolní tenis – 13 dětí, Termix – horolezecký kroužek – 63 dětí, Ice dancers – hip hop – 42 dětí, moderní tance – 49 dětí, Naila – břišní tance – 16 dětí, Rodeo – country tance – 49 dětí, Trojlístek – irské tance – 10 dětí, Uprockers – break dance – 12 dětí, mažoretky – 69 dětí).

Závěr

Dokud se nám nepodaří přesvědčit mládež a dospělé, aby změnili své zažité chování a nezdravý životní styl, budou výsledky prováděných výzkumů stále nevyhovující.²²

Tento Strategický plán rozvoje sportu v Trutnově formuluje cíle a snaží se najít správný směr, kterým by se mohla sportovní politika města Trutnova ubírat, aby byla oblast sportu ve městě na odpovídající úrovni. Cílem je, aby bylo město Trutnov uznávaným sportovním městem, které bude navštěvovat i za tímto účelem víc a víc lidí a kteří tu stráví aktivně svůj volný čas.

„Tělo necht' každodenní své hýbání má.“
Jan Ámos Komenský

²² DOBRÝ, L., ČECHOVSKÁ, I. (2009). Kiantropologie a pohybové aktivity. In: Tělesná výchova a sport mládeže v 21. století. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-4858-4

Zdroje a literatura

- [1]. DOBRÝ, L., ČECHOVSKÁ, I. (2009). Kiantropologie a pohybové aktivity. In: Tělesná výchova a sport mládeže v 21. století. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-4858-4.
- [2]. EU PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES". Pokyny EU pro pohybovou aktivitu: Doporučená politická opatření na podporu zdraví upevňujících pohybových aktivit. Biarritz: 2008.
- [3]. HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. Pedagogické ovlivňování volného času. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.
- [4]. HODAŇ, Bohuslav. Sociokulturní kinantropologie II. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007.
- [5]. MĚSTO TRUTNOV, MĚÚ. Statut sportovních cen, 2011.
- [6]. RADA EVROPY. Evropský manifest o mladých lidech a sportu. Brusel: Komise evropských společenství, 2007.
- [7]. SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sport a volný čas*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2005, ISBN 80-246-1039-6.
- [8]. KUBÍČEK, Mgr. Jiří. Sport a právo [online]. [cit. 18.5.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.tjsokolbabice.cz/dokumenty/Sport%20a%20pravo.pdf>.
- [9]. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Bílá kniha o sportu [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.
- [10]. U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES. Physical Activity Guidelines for Americans [online]. [cit. 21.4.2015]. Dostupný na WWW: <http://www.health.gov/paguidelines/pdf/paguide.pdf>.
- [11]. Dále se vycházelo z Koncepce rozvoje a podpory sportu v Hradci Králové na období 2013-2020. Dostupná na WWW: <http://www.hradeckralove.org/file/7446/>.